

KARİN KARAKAŞLI

“**H**erkes hayal kurar. Ama her zaman kurar mı? Sonra da, olamı olmayanla karıştırır mı? Bunun üzerine masallar anlatır mı? Diyelim ki anlattı, sonra döner buna inanır mı? Sibel biraz böyle bir kızdı işte. Öğretmeni onun ilerde iyi bir yazar olacağını düşünüyordu. Ama Sibel bunu fazlasıyla sıkıcı buluyordu. Ne o öyle masa başında, bilgisayar önünde ya da kalem kâğıtla saatlerce boğuş dur!”

Türk edebiyatının usta yazarlarından Müge İplikçi.

Hayallere uçmak

Müge İplikçi, ilk çocuk kitabı *Uçan Salı*'da hayattaki en önemli eylemlerinden birini, 'uçmak'ı hatırlatıyo. Bunu anlatmak için de hayalgücü gelişmiş bir çocuğun macerasını konu ediyor

Türk edebiyatının özgün ve usta yazarlarından Müge İplikçi'nin ilk çocuk kitabı *Uçan Salı*'nın baş kahramanı Sibel, işte böyle mizah dolu bir selam çalıyor yaratıcısına. Ne de olsa Sibel'in çok başka hayalleri var. O, bedeniyle uçmak, kanatlanıp dünyanın üzerinde havalanmak istiyor. Sözcüklerle kaybedecek zamanı yok!

Ama zaten yeryüzündeyken de ayaklarının pek zemine bastığı söylenemez Sibel'in. Düşler aleminde salınıp duruyor gün boyu. Beğenmediği sıkıcı günlük hayat gerçeklerini, macera tadında hayallere tahvil ediyor.

Üretim hızına, verimine, çalışkanlığına hayran olduğum biricik dostum Müge, edebiyatının en belirleyici özelliklerinden biri olan sınırsız hayal gücü ve kurgu oyunlarını çocuk kitabına da taşımış. Hem de ne taşımak. Bu kitap uçan, uçuran bir kitap; içinde bir çocuğun dünyaya meydan okuyan gücü saklı.

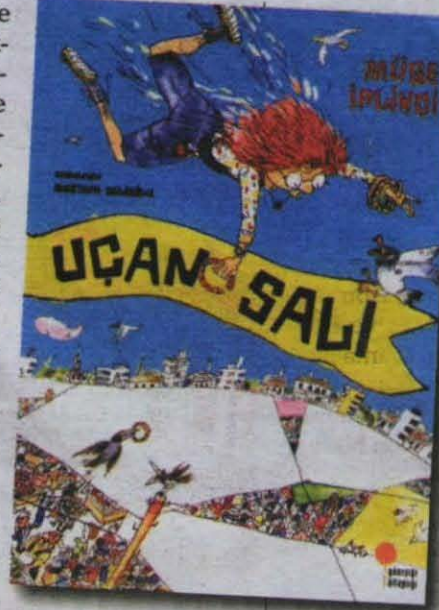
Sibel, küçük ikiz kardeşleri Mehmet ile Zara ve annesiyle birlikte bayram alışverişi için yollandıkları Salı Pazarı'nda bir tatil gününün keyfi içinde kendini yine hayallerine teslim eder. Tren yolunun yanı başındaki pembe evlerinden pazara doğru yola koyduklarında karşılarındaki mezarlık taşlarının üstündeki eski dilden sözcüklerde bile saklı bir şifre görmektedir. Bütün dünya ona aynı şeyi haykırmaktadır: “Sibel, bugün uçacaksın!”

HER ŞEY SALI PAZARI'NDA BAŞLAR

Gelgelelim günlük hayat pek çok sıkıntı, yoksulluk ve mücadeleyle doludur. Ama bunların hepsini Sibel'in insancıl, saf gözünden görürüz. Çöplerin içinden işine yarar bir şeyler bulmaya çalışan Çöp Kadın, Sibel için üç yıldır görüşmedikleri babaannelerine benzemektedir. Hem annesinin uzattığı parayı Çöp Kadın'ın avcuna bırakırken bu yaşlı kadın da eline bir şeker tutuşturmuştur. Ve önlerinde olanca renkleri, kokusu ve mucizeleriyle Salı Pazarı vardır.

Müge İplikçi, bu pazar alanını bir panayır yeri tadında anlatıyor: “Peynircisinden kazak satanlarına, turşucusundan ayakkabıcısına, şekercisinden terlikçisine... Ve bunların önünde biriken müşterilere kadar, bayramı şimdiden kutlayan bir kalabalık. Besbelli bayram önceden gelmişti Salı Pazarı'na. Kısacası, coşkulu bir curcuna vardı o gün meydana. Bir insan topluluğu. Kalabalık ve rengârenk. Bir de tepede güneş... İnsanlar güneşin altında gökkuşağı gibiydiler.”

Sibel bu Pazar yerini dolaşırken elbet yine hayalleri başrolde. Hani şu gökyüzünde süzülüyor ha-

yaller. Ve uçuş hayalinin peşinden giderek kendi gerçeğini yaratmış Hezarfen Ahmet Çelebi de türlü kılıklarda kendisine eşlik etmektedir. Ama gökte uçayım derken yerde annesini ve kardeşlerini kaybeder Sibel. Esas macera da o zaman başlar.

KENDİ HAKİKATİNİ ARIYOR

Mustafa Delioğlu'nun güzelim resimleri ve Günışığı Kitaplığı'nın o her zamanki özenli yayın çalışmasıyla okurla buluşan *Uçan Salı*, insanı kendi hayallerini hatırlamaya ve yenilerini kurmaya cesaretlendiren cıvı cıvı bir kitap. Hem de içine İstanbul kaçmış bir kitap. Sonunda Sibel uçmaya başladığında onunla birlikte şöyle bir şehrimize tepeden bakmayan kalmıyor:

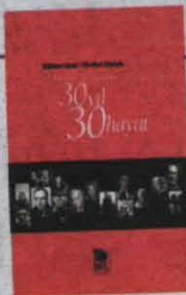
“Salı Pazarı'yla birlikte uçuyordu Sibel şimdi. Her çocuğun istediği bir şeydi uçmak ve Sibel ona bir bayram arifesinde sahip olmuştu... Bu kolye çok akıllı olmalıydı, Sibel'e çizdiği yön kusursuzdu. Dosdoğru eve gidiyorlardı, hem de akşam bulutlarıyla birlikte. Yorgun bir kentin akşamında rüzgâr olmuş esiyordu Sibel. Sonra daha da yukardan uçmaya başladılar. Ta yukardan gördü dünyayı Sibel; bir direğin tepesinden, bir kulenin üstünden değil de, bu kez gerçekten uçarak, çok yukardan. Yukardan gördü her şeyi! Bakkalın karısı da oradaydı. Manavın kızı, sütçünün yaşlı teyzesi, fırıncının kaynanası da. Sibel'in babaannesi de! Öğretmeni, arkadaşları... Ve elektrikçi Hezarfen Ahmet Çelebi de... Pazardan arta kalan çöpleri gördü, çöplerin yukardan dalgalara benzeyen görüntüsünü. İncecik yolları. Kare kare bir camiyi. Kıvrılıp duran bir yılan benzememiş tren yolunu. Onu bıçak gibi kesen tren köprüsünü. Kibrit kutularını andıran eski mezarlığı. Akşamın ışıklarında daha da pembeleşen küçük evlerini...”

Müge İplikçi'nin yaratıcılığı, Sibel'in gerçekle hayal arasındaki yolculuğuna bambaşka bir anlam yüklüyor. Sibel, aslında bu ince çizgide uçarken hep kendi hakikatini arıyor. Asıl önemli olan şeyi... Ve buluyor da: Kalbi kazanılması gereken babaanne, korkmadan eve çağırılması gereken Çöp Kadın, kısacası sevgi. Çünkü ondan öte paylaşabileceğimiz hediyemiz yok aslında. Bayramlı, bayramsız tüm günlerde hayatı tek evirebilen güç, sevgiden başkası değil. Ve o sevgi, Sibel'in uçmasını sağlayan tılsımın da ta kendisi. Çünkü bir tek sevginin kanatları var...

“Dileğini duydum; talihin açıktır merak etme.
Zamanın içinde şansla
Zamanın üstünde talihle
El, ayak ve ruhunla uçacaksın, kısa zamanda.”

KISA... KISA... KISA...

30 Yıl 30 Hayat
Çiğdem Sezer-İbrahim Dizman
İmge Kitabevi
642 s., 29 TL

12 Eylül'ün acılarıyla simgeleşen 30 hayat. Onlar kim mi? Onlar fişlenen 1 milyon 683 bin yurttaş, gözaltına alınan 650 bin 'zanlı', 90 güne varan gözaltı sürelerinde işkenceyle öldüğü belgelenen 171 kişi, kuşkuyla kaybedilen 300 can, yargılanan 230 bin kişi, idamı istenen 7 bin sanık, sakıncalı bulunarak işinden atılan 30 bin çalışan, öğrencilerinden koparılan 4 bin öğretmen, 120 öğretim üyesi. Kitapta bir gecede suçlu ilan edilen sendikacılar, kitapları yakılan yazarlar, şarkıları yasaklanan ozanlar var. Daha aydınlık bir

ülke için çarpınan insanların sadece 30'u. Kitapta öyküleri yer alan bu 30 kişi birer birer, 12 Eylül darbesinin üzerine atılan örtünün bir ucunu açıyor. Kimi ailesinden, kimi işinden, kimi ülkesinden, kimi canından oldu. Okurken Türkiye'ye yaşatılan bu kapkara utançla bir kez daha sarsılacaksınız. Siz de Dursun Akçam'ın, Ahmet Telli'nin, İlhan Erdost'un, Behice Boran'ın, Reha İsvan'ın, Kemal Anadol'un, Rifat Ilgaz'ın, Celalettin Can'ın öykülerini merak ediyorsanız, *30 Yıl 30 Hayat* tam size göre.